

PERIÒDICH SATÍRICH,
 HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT & LITERARI
 DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 QUARTOS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA
 y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

Números atrassats 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 rals.
 Cuba y Puerto Rico, 16.—Estranger, 18.

CAPS DE BROT.

MATILDE DíEZ.

Idòlatra de la gloria,
 feu de la escena un altar,
 y son nom quedá en la historia
 com una estrella del Art.

PARROY.

¡Me sembla que l' estich veyent! Alt, de bona ossamenta y musclatura, carregat d' espatllas, cara llarga y angulosa, ulls enfonzats y verdosos pero brillants sota de unas cellas espessas y ccr-dosas: front alt, espayós solcat d' arrugas, cabells clars y mitj blanchs, barba áspre brotant de una pell terrosa y esgroguehida...

Aixís se 'l podia pendre per un soldat vell dels granaders del Imperi, com per un filosof aburrit y pobre, per l' istil de aquell Isop del quadro de Velazquez.

Tots los vehins de Reus y 'ls dels pobles del voltant lo coneixían: la ciutat esforsada 'l contava entre 'ls seus fills: molts creyan que ho era, y ell se 'n esvanía. Mereixia serho. ¡Tant estimava 'l PARROY aquella població, y tant ella, en afectuosa admiració, 'l corresponía!

La llengua, desgraciadament, lo traicionava, y encara que la movía poch, porque l' home de qui parlo era aixut de paraula, denunciava 'l seu origen foraster en la perfecta pronunciació de la é oberta, dihent: *dema: parè: vellut*, presició eufónica á que no hi ha medi d' habitar á un reusense de rassa.

Nasqué no recordo en quin poblet de la comarca dita las Garrigas en la provincia de Lleyda, guaytant á la de Tarragona: va ser soldat per los anys divuit ó vint y formá part d' una expedició á América: prengué l' absoluta l' any vint y set, s' establí á Reus, indústriantse en l' ofici de camállich, y, fins arribá á casarse ab una criada.

Res més se sab de la seva vida privada, y entre tanta gent com lo coneixía, pot ser no hi ha ni ha hagut qui pugui dar noticias del nom, apellido y parentiu de aquell home, original per molts conceptes. PARROY va, PARROY ve.

Com en lo temps á que 'm referesch los camállichs no estavan colegiats per la policia, ni als pobres se 'ls exigia cédula personal, me sembla que no 's trobarian datos respecte del estat civil del nostre personatge.

Pero, si la vida íntima del PARROY era un misteri, la pública, ó de relació—com dihem ara—era clara com la mitjdiada de juny. Vivía á plena llum, en lo carrer, y ningú més que ell ha estat popular en Reus durant trenta cinch ó quaranta anys.

Hi ha molts reusenses que no han conegut á Prim, á Mata y á Fortuny, ab tot y ser contemporanis d' aquets ilustres: ni un sol, dels que avuy tenen més de trenta anys, pot dir que no ha conegut al PARROY.

Sentat en una pedra prehistórica que durant molts anys se vejé en la cantonada de la Fleca en la plassa del Mercadal, sempre pensatiu y serio, lo cigarro de quarto en la boca, hivern y estiu espitrerat y ab las camas nuas, bè pot dirse que tres generacions de reusenses lo contemplaren.

Com era malcarat y al parlar semblava que ho fes ab lo cap ficat dintre una gerra, las mares y las *ninyeras* havían fet d' ell un personatge fantástich, una especie de *papo* de carn y os ab que espantar y aturdir á las criaturas ploraires y mal contentadissas. Ell, més per condescendencia y bondat nativa, que per mal intent, s' avenía á representar lo paper de tal, y acudia á las casas á arreglar conflictes infantils d' aquesta mena, ab tota la serietat d' un jutje ó d' un diplomátich.

Fins als xicots de déu y dotze anys que alborotan carrers y plassas, arribava la seva influencia autoritaria. En las barallas y entramaliaduras dels tals, (lo que no podían los mestres y vehins y fins los atguzils y serenos, que guardias municipals no n' hi havia encara) hi posava orde 'l PARROY ab una expansió de la seva veu cavernosa y estentórea. En aquell temps, hi havia en Reus alcalde dels gitanos: bè prou se queixava 'l PARROY de que no 'l fessin alcalde de la brivalla.

Pero aquestas eran en ell cualitats accessorias y no las que més lo caracterisavan. LO PARROY era, per demunt de tot, home treballador y molt honrat. En las sevas aptituts de bastaix ó camállich, conreava una especialitat: trasportar diners d' una casa al altra. Comerciants é industrials, li feyan complerta confiança. Com no hi havia bitllets de Banch, per los pagos en metállich, lo PARROY era una roda indispensable en l' organisme del comer de Reus. ¡Va portar ell més plata en l' espalla, que las gabarras reyals en los bons temps de las Indias!

Altre motiu principalíssim de la seva anomenada, era l' afició que mostrava en figurar en tots los actes públichs oficials. En lo séquit compost de vehins, més ó menos honorables, qu' en aquells temps precedía á l' Ajuntament de Reus al sortir aquest en corporació, may hi mancava 'l PARROY, ab pantalon blanch y gech de dril de Corpus á Tots Sants, fes ó no fes calor; ab capa roja de llarga valona y vestit de panna, de Tots Sants á Corpus encara que aquesta festa caigués en juny.

Pero lo seu fort en lo de exhibirse en públich, eran las professons. Aquí, sí, que 'l PARROY mostraba estar en las sevas glorias. No era pas devot: no se 'l veyá may á missa; pero era concurrent constant de todas las professons. Comensava per la del Diumenje de Rams, seguía en la del Divendres Sant, en la del Diumenje de Pascuetas, pocas vegadas mancava á las de Corpus y Sant

Pere, y, any hi hagué que s' abaixá fins á anar á la dels Angels, á la que, fora dels noyets alats y plens de vidre volador, en aquella época tant sols hi concurrían alguns beneits, restos gloriosos dels antichs voluntaris realistas.

Era cosa de veurerlo vestit d' etiqueta. Gech negre á la moda del any vint, camisa ab *pechera* brodada y corbata de sarja negra; hermilla de felpa de colors vius ab botons de coure, y faixa vermella de seda. Sols aquell dia deixava la calsa curta per lo pantalon, y l' espartdenya, per uns borceguins de munició, grans que podían servir per enterrar un aubat. En una ma, la gorra de *pa* y *peix*; en l' altra, l' atxa colosal de cera de deu pams de llargaria y groixuda de quatre dits que pesava trenta lliuras. En aixó, en l' atxa descomunal, pot dirse que estribava tota la seva vanitat.

—¡LO PARROY! ¡LO PARROY! tal era l' exclamació unánime que, ab detriment de la santetat del acte, s' aixecava d' un costat y altre del carrer en quan apareixía 'l nostre héroe en la renglera dels devots. Veurer al PARROY, net de cara, afeitat, ab camisa planxada y fins guants blanchs de cotó, era tot un aconteixement. Aquella ovació l' omplía de goig, y sols en tals moments se 'l veyá sonriure ab certa ironia, y 's desarrugava squell front en que pareixía que hi niuavan ideas tétricas y d' extermini, sent aixís que 'l Parroy era lo que vulgarment se diu, un tros de carn batejada.

Pacífich y formal, no 's ficava en bregas políticas, ni prenía part en las bojerias de carnestoltas. En cassos tals, no l' hi agradava exhibirse y no sortía de casa.

No es aixó dir que allá en los enderrochs de las sevas filosofias, no s' mostrés mitj tocat d' ideas subversivas. Recordo qu' en los rotllos de pagedos y bastaixos que, trencant pinyons y menjant castanyas en las tardes dels diumenjes d' hivern, prenían lo sol en la plassa, haverlo sentit parlar de Llauder y de la *mistia*, y d' ell se suposa que es alló de preguntar:—«¿Qué hi ha de nou?» Y al responderli—«Res,» afegir:—«D' haverhi prou hi ha, sinó que está mal repartit.»

S' observava també que al sentir que las campanas senyalavan en breu toch enterro pobre, se treya dissimuladament lo mocador del cap—perque gorra no 'n portava may y murmurava algo que podía ser un *pare-nostre*; pero quan las campanas ventavan totas á un temps anunciant magestuosament la fi de un rich, lo PARROY s' encaminava á la taberna més prop y feya *un quarto* del bo.

¡Pobre PARROY! Lo vaig perdre de vista al sortir de l' infancia y al deixar ab los goigs d' ella la llar materna, sempre anyorada. Suposo que atxacós é inútil per lo treball, acabaría 'ls seus dias en l' Hospital ó en las *Hermanitas de los pobres*, en los temps agitats que precediren á la Revolució de Setembre, y sens que ningú ho advertís.

Be mereix que ploma d' algun reusense, millor que la mèva y menos que ella enfeynada, amplihi aquest apuntes y 'ls aprofiti si l' hi serveixen per fer una galería d' eminencias de carrer, tant abundats un temps en la ciutat esforsada: treball de *folk-lore* que no tés res de despreciable per l' estudi dels costums del poble, y que evocaría grats recorts als que ja fixém la vista més enrera qu' en avant, en aquets temps igualitaris en que 'l refinament de las costums y la corrupció de las mateixas, aixecan á uns, abaixan als altres, formant un tot confós y monótono, sense originalitat

ni rasgo característich individual ni colectiu de cap mena.

J. GÜELL Y MERCADER.

Madrid, 1886.

PRÓLECH DE UNA OBRA.

L' obra aquesta 's titula *Cantares*, es de género religiós y porta un prólech escrit en vers, ó al menos en ratllas curtas, que considerantlo, sens dupte, 'l seu autor obra de mérit, lo publica formant part del prospecte.

L' autor es madrilenyo, ó al menos publica á Madrid tots los seus llibres.

Vegin si 'ls agrada.

«¡Cantares! ¿Qué? ¿Te extraña ver que yo canto siendo esta vida breve mansión de llanto? Sueña, como yo sueño, con lo infinito, verás como esta vida te importa un pito, y no te amarga verla triste ni alegre, corta ni larga.»

«¡Verás como esta vida te importa un pito!»

Y no obstant, per guanyarse la vida s' escriuen aquestas cosas y 's solicita dels bisbes que hi concedeixin indulgencias!

Aném seguint:

«Laméntense esos *sabios* que han descubierto que el hombre se concluye después de muerto. Yo soy tan ignorante, que me figuro que existe en mí algo eterno, sublime y puro, pues Dios no es loco, y no hubiera hecho tanto para tan poco.»

«¡Algo eterno, sublime y puro!...

En l' estrofa anterior parlava del pito..... En aquesta del *puro*... ¡Ja veurán com es capás de parlar fins de la picadura!

Continuhi 'l poeta:

«Proclámanlo los gritos de mi conciencia, la vida, el pensamiento, la inteligencia!... Mi corazón, por tanto, tan satisfecho, como pájaro canta dentro del pecho, y sólo ansía que se rompa la jaula del alma mía.»

De manera que 'l cor es un aucell... l' ánima un altre aucell... y 'l cos una gabia.

Fins fá poch l' autor semblava un estanquer; pero desd' ara, francament, sembla un aucellaire. Endavant y acabém:

«Sabiedo mis creencias, el tiempo pierdes, si en mis cántares buscas cantares verdes; porque yo no me arrastro detrás de un chiste, que alegre al necio deje, y al justo triste.

No soy ingrato; por nada á Quien me inspira le desacato.»

¡Y qué han de ser aquests *Cantares*, ni verts, ni blaus, ni grochs, ni de cap color brillant!..

Tot lo més son de color d' ala de mosca ó de sotana de capellá pobre!

P. DEL O.

RECTIFICACIÓ.

I.

Sabent que jo versos feya, vas ton *álbum* enviarme, y, de tú sens informarme, vaig posarme á la *taleya*.

Com es ja de reglament, vaig posá' hi qu' ets molt hermosa, que la mirada ardorosa en los pits volcans encen,

qu' es lo tèu gentil cosset més airós qu' una palmera, que lo tèu blanch cutis era lo mateix qu' un glop de llet, que 'l tèu... ¡qué sè jo! la mar de floretas d' eix tenor que, prenent sempre l' amor per tema, solém posar, y que, sent molts cops mentida, son vritat raras vegadas, pues tals cualitats plegadas se veuhen poch en la vida; pero, com no comprometen, hasta delictes seria de *lesa* galantería no dirias, ja que 's permeten.

II.

Al coneixe't l' altre nit vaig quedar extassiat, y ¿com nó, si era vritat casi tot lo mèu escrit?

May ni somiat havia com la tèva una hermosura; may tan perfecte criatura va forjar's ma fantasía.

No obstant, necessita esmena aquella comparació de la llet ab ton coló, pues resulta qu' ets morena.

Una *discrepancia* així de cap modo pot anar, y després de molt buscar com poderho corretjí, he pensat que no hi ha ré (per estar bèn comparat) com, ab la llet barrejat, posarhi un raig de *café*.

S. Ust.

Tothom diu lo mateix: *Lucrezia Borgia*, com á conjunt y com á detalls será una de las óperas més bèn desempenyadas de la temporada. Es més: creyém que fará época, y que fins temps á venir se citarà ab entussiasme aquell Genaro fet per Massini y aquella *Lucrezia* desempenyada per la Borghi Mamo. Perque la veritat, es imposible arribar més enllá. Si 'm preguntan en quin fragment ó en quina pessa sobressurten hauré de tancar de cop dihent qu' en totas. Aquestas execucions no s' analisan; s' admiran. ¡Oh, vagin á sentir la *Lucrezia*!

Al mestre Goula li pertoca una gran part del éxit. En aquesta ópera s' hi ha lluhit, com sempre, dirigintla; pero com á compositor y autor de la romansa *Solo rimati é misero* que canta en Massini de una manera admirable, brilla ademés lo mestre Goula com á verdader compositor y coneixedor del istil de Donizzetti. Bèn clarament va demostrarli 'l públich ab los seus aplausos.

∴ Després de tenir tancadas las portas uns quants días lo *Principal* tornarà á obrirlas ab una companyia de la qual forma part la simpática Tubau. Veurém si 'ls que han d' acompanyarla, la secundan. Avants de tancar va posarse en escena ab lo títol de *El conde del Rastro* un excellent arreglo castellá de *Lo marqués de Santa Lucía*. L' arreglo que no desmereix del original, va ser molt bèn rebut y son autor cridat á las taulas.

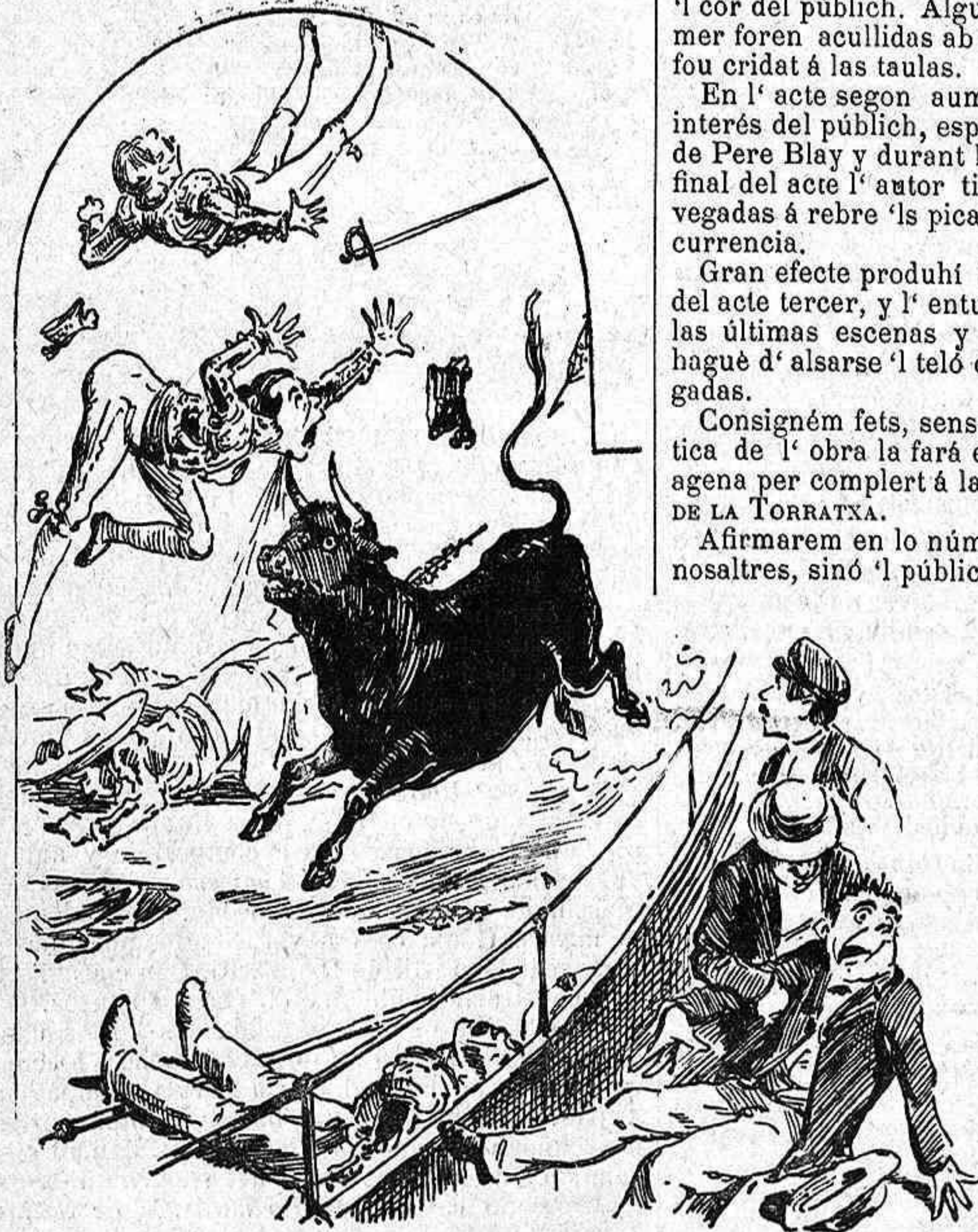
∴ A Remea s' ha estrenat una pessa titolada *Palos y á casa*. Confesso que no li vista; pero li

sentit á contar que parla en certs termes dels comentaris que 's fan en lo *saló de descans* del *Teatro Romea*. Temps endarrera, en un altre sainete parlava 'l mateix autor de lo que diuen alguns escriptors sobre 'ls mateixos estrenos. De manera que 'l Sr. Ferrer y Codina tèn la sèba de no preocuparse sinó de lo que diuen ó deixan de dir los crítics y 'ls concurrents á aquell teatro. Tal vegada s' ha figurat aquest bon senyor que al teatro ahont s' estrenan las sèvas obras s' hi ha de anar ab un dipòsit d' entussiasme perfectament preparat per exhalarlo mentres dura la representació, y quedarse'n encara un bon caudal per quan s' acabi. En aquest cas l' empresa de Romea haurá d' aixamplar las filas de butacas, porque 'ls espectadors pogan prosternarse quan s' estreni alguna producció de tant admirable ingeni. O bè aixó ó suprimí 'ls respaldos, porque pogan caure d' espatllas.

¡Válgam Dèu, y quinas criaturas més granadas va deixarse 'l rey Herodes!

∴ Al *Tivoli* va estrenarse la sarsueleta castellana *Coro de señoras* 'l día del benefici de la

LA NOVILLADA DE DIUMENJE.

Ferits los pobres toreros,
ferits los que van anarhi:
ja no faltava sinó
que ferissin l' empresari.

Matèu. Es una producció aixerida y de un *corte* molt castellá. Va ser aplaudida.—L' empresa de *Novedats* ha sigut la primera que ha dat una representació á benefici dels desgraciats de Vilanova. ¡Gracias en nom dels pobres! En dit teatro está en estudi 'l drama estrenat últimament ab lo títol de *El crimen de Faverne*.

∴ Diumenje passat á la Plassa de toros los novillos van tornarse torassos. Resultat: dos picadors á l' enfermeria y el *Manchao* ab una gran esgarrinxada á la cara.

Ja se sab: s' acosta l' hivern, lo fret comensa á deixarse á sentir, y 'ls novillos reparteixen llenya.

N. N. N.

ÚLTIMA HORA.

ESTRENO DE LO BORDET.

Al eixir del teatro á penas nos queda temps pera coordinar quatre ratllas, ab las quals donar compte del éxit que ha obtingut lo nou drama, original de nostre estimat director.

Lo *Teatro de Catalunya*, plé de gom á gom, presentava dimecres á la nit un brillant aspecte.

L' obra, desde 'l primer moment, vá guanyarse 'l cor del públich. Algunas escenas del acte primer foren acullidas ab aplauso, y al final l' autor fou cridat á las taulas.

En l' acte segon aumentaren los aplausos y l' interés del públich, especialment desde la sortida de Pere Blay y durant l' escena del teléfono; y al final del acte l' autor tinguè de presentarse dos vegadas á rebre 'ls picaments de mans de la concurrencia.

Gran efecte produhí la petita escena d' amor del acte tercer, y l' entussiasme 's manifestá en las últimas escenas y al final de l' obra, en que haguè d' alsarse 'l teló de boca quatre ó cinch vegadas.

Consigném fets, sense fer apreciacions. La crítica de l' obra la farà en tot cas alguna persona agena per complert á la redacció de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

Afirmarem en lo número anterior que no eram nosaltres, sinó 'l públich lo que havia de manifestar son parer, y aquest vá emitirlo dimecres de una manera tant espontánea y decisiva, que desd' ara creyém que la companyia que dirigeix lo Sr. Tutau, tèn obra per dias.

Demá dissapte 's donará la segona representació de la mateixa.

UN FRARE HUMORISTA.

Sr. Director de
LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.
Barcelona 18 novembre 1886

Molt senyor mèu: Sobre la poesia inserta en un dels últims números de L' ESQUELLA DE LA TORRATXA, titolada *Versos vells: Lo novenari d' ani-*

MANSUETUT CRISTIANA.

LA ESCENA DE SANTA MARÍA.

Un mossen pert lo mantéu,
s' enfada, li agafa un bull,

empayta á dos escolans
y al un d' ells li treu un ull.

mas, ab una nota al péu que diu: «Poesía inédita de un versayre de Figueras, etc.», me prenc la llibertat de ferli una petita aclaració.

Que lo seu autor no fou cap versayre de Figueras, sinó 'l pare Puig de Sant Sebastiá de Barcelona, la qual vá fer per súplica del Ajuntament de Figueras al despedirse de dita vila, ahont estigué á fer los sermons del novenari de las ánimas.

Aquest P. Puig era un mestre molt tranquil y que la sabia molt llarga, tant que d' ell se contan moltes cosas de diferents colors y varias y divertidas anécdotas, de las quals me permeto referirli la última de la seva vida, per si vol continuarla en la secció de *Moneda de la historia*.

Estant postrat al llit, pròxim á morir-se, demaná veure als PP. Procurador y Reposter del convent, los quals foren avisats immediatament.

Comparegueren á la celda del moribundo, qui 'ls suplicá li tinguessen brèus moments de companyia y que 's coloquessen un á cada costat del seu llit, com aixís mateix ho efectuaren.

Passá llarch temps sens que 'ls tres diguessen una sola paraula, quan per últim lo P. Procurador li preguntá si tenia alguna disposició que ferlos, ó alguna cosa que encarregarlos, oferintse á desempenyarlas exactament á las sevas voluntats.

—Res d' aixó, contestá 'l P. Puig; res tinch que comunicarlos; totas las mèvas disposicions están ja fetas, sols desitjo morir santament y per lo tant espero se servirán pendres la molestia de no moure's dels seus respectius sitis que ara ocupan, hasta la hora de la mèva mort, que la sento venir per instants, á fi de poder tenir la gloria de morir com Jesucrist, ab un lladre á cada costat.

Si li convè, Sr. Director, y esmenat y en bon catalá vol insertarho, vosté mateix, pues que li

envia sense cap pretensió un antich llegidor dels seus periódichs y de vosté S. S. q. b. s. m.

F. ARENBURG.

UNA DITA DE QUEVEDO.

(TRADUCCIÓ.)

Prés y malalt, lo célebre Quevedo son bon humor no per aixó perdía, puig quan li presentaren una tassa de un caldo clar, com aygua crestallina,

—Valent caldo! exclamá, y al xarrupársel ¡Valent! ¡Valent! ¡Brau caldo! repetía.

—Per qu' es valent?... al fi li preguntaren

—Perque veig que no tèn res de gallina.

COSME VIDAL.

Encare que 'l nostre semanari no vá ser invitat á assistir á la reunió que fá pochs días va celebrar-se, á fi d' arbitrar recursos per mitigar las desgracias produhidas pèls últims temporals; tractantse, com se tracta, d' una obra benéfica, 'ns guardarem molt de fer qüestió de punt aquesta omissió y excitém ab totas las nostras forsas als barcelonins, segurs de que en la present ocasió, respondrán solícits, com responen sempre á la veu de la necessitat.

Tinguin en compte que son molt grans las desgracias ocasionadas, y disputínse l' honra y la satisfacció de aliviarlas.

Apenas ha sortit á Madrid un periódich titolat *El Terror*, ja ha tingut una ensopegada.

Sortir y véure's denunciát, ha sigut tot hú.

Lo govern ha volgut que 'ls redactors del *Terror* estiguessen en caràcter, y 'ls ha deixat *aterrorisats*.

Mirin si es curt de vista 'l célebre crítich artístich D. Lluís Carreras, que l' altre dia afirmava que L' ESQUELLA DE LA TORRATXA ES UN PERIÓDICH CASTELARISTA.

¿Quan ha vist may, D. Lluís, que L' ESQUELLA fés política de partit?

Vaja, home, vaja, no digui aquestas tonterías y abstinguis d' escriure *críticas artísticas*, que 'm fá pena.

Als aparadors de ca'n Batllori hem vist uns pastels que duhen lo títol de «Regenta».

¡Alerta Sr. Batllori!

¡Miri que á Madrid hi han uns *pasteleros* que li están fent la competencia!

S' ha instalat en lo carrer de Fernando un Museo anatómich, en lo qual hi ha pessas dignas de ser examinadas.

Fins lo *Brusi* se 'n ocupa, sentint empero «que para halagar ciertas pasiones haya una sección, en la qual se ven varios grupos representando las torturas de la Inquisición.»

¡Molt bè!

No pot dirse ab menos paraulas; «Anéu á véure 'l Museo.»

Hem tingut lo gust de probar una nova classe de paper de fumar titolat de *Planas* y registrat ab la marca *Escut de Catalunya*, que reuneix molt bonas condicions.

No es de palla d' arrós, ni de palla de ségol, ni de palla de blat de moro, perque, segons tinch entés, lo fabricant d' aquest paper, no vol *dormir á la palla*; pero jo 'ls asseguro qu' es excelent.

Lo dipòsit, al carrer de la Unió, número 2, rellotjería.

Ja devían sentirho dir. Lo senyor Gobernador, després d' algunas conferencias ab los representantes del ajuntament de Gracia y 'l de Barcelona, va lograr conciliarlos, *sanjant* las diferencias que hi havia per l' arreglo del passeig, desde 'l carrer de Provensa hasta la vila vehina.

Han passat una pila de dias, y seguint la costum establerta, lo passeig de Gracia continúa de la mateixa manera á pesar dels arreglos convinguts...

Las diferencias, ja ho veuhen, s' han *sanjant* perfectament.

Lo que no s' han *sanjat* son las *sanjas* del passeig.

Y váyase lo uno por lo otro, com diuhen los simpátichs castellans.

Lo vent del altre dia va espolsar los arbres de la Rambla, alfombrant l' *entarugat* ab una espessa capa de fullas.

—La naturalesa fa avuy com los artistas — deya un que s' ho mirava:—los escultors tapan ab fullas certas cosas de las figuras... Ara 'l vent tapa ab fullas los *tarugos* d' aquesta Rambla...—

¿Qué devia volguer dir.

Ja tenim consistori nombrat pèls *Jochs florals* del any que vè.

Lo president es lo canonje de Vich mossen Collell.

Veyám si sabrá aprofitársen, pronunciant en lo dia de la festa, en lloch del discurs acostumat, lo sermó que havia de disparar á Santa María, quan l' aniversari de la entrada de las tropas de Felip V á Barcelona.

Y allí, ab la sonora veu que Dèu li va regalar, podré dir lo que aquell dia lo bisbe li va privar.

Ab motiu dels frets que comensan á apuntar, han aparegut per l' alta montanya numerosas bandadas de cigonyas.

A Barcelona per ara de cigonya no se 'n ha vist cap; pero ja fa temps que 'ns la pintan.

Tant ben pintada y tant mona, que al més guapo 'l deixa fret... y consti que no aludeixo al senyor Rius y Taulet.

Lo corresponsal *O* del *Brusi*, s' escandalitza perque á París ja comensan á parlar d' erigir una estatua al insigne Paul Bert, mort últimament al Tonkin, ahont havia anat pera organisar aquella colonia.

¡Pobre senyor *O*! Ja ho veig perque s' exclama.

—Si en totas las plassas hi colocan estatuas—deu pensar—¿ahont plantarán la mèva, quan jo mori?—

Estigui tranquil. Si París no li fa justicia, nosaltres sabrem fernhi, dedicantli la estatua corresponent

Fins tenim lo lloch senyalat: lo carrer de las Moscas.

Y hasta tenim fet lo lema: dirá aixís:

«Al incomparable *O*, memo, cursi y carrinló.»

¡Quina noticia més estupenda!

L' ajuntament de Loarre, no solzament paga ab puntualitat al mestre del poble, sinó que últimament li ha aumentat lo sou y l' ha eximit del pago d' una pila d' impostos.

Sápigan que Loarre, ¡cosa extranya! es una població de dintre Espanya.

Casi no passa día sense que en aquesta ciutat hi haja un incendi ó altre.

¡Conseqüencias de la mala situació que atravessém!

Com que per tot nos esquilan, nos explotan y 'ns expremen, la paciència al fi s' agota y hasta las casas se *creman*.

Quan necessitis auxili dels vehins, no cridis lladres; crida foch. Ab lo primer crit no eixirá ningú de casa per salvarte; ab lo segon eixirán tots per salvarse ells.

¿No saben perque 'l Códich Penal no admet probas á favor dels atachs morals contra particulars? Perque de admétreles resultaría ab evidencia lo acertat que va estar aquell home polítich, que va dir qu' Espanya era un *presidi suelto*.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—Tro-pell.
2. Id. 2.ª—Co-ro-na.
3. SINONIMIA.—Rius.
4. CONVERSA.—Reus-Tiana.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Murcia.
6. ROMBO.—

S
P A M
P U B I L L
S A B A T E R
M I T A T
L L E T
R

7. GEROGLÍFICH.—Per malvasia à Sitjes.

XARADAS.

I.

La Tot, filla de la Marta,
encare que quart-quart siga,
no he tingut may cap amiga
tant amable y tant hu quarta.

Ella 'l día del meu sant
va regalarme un tres-dos
tant primera y tant sabrós
que s' empassava llepant.

PEPET D' ESPLUGAS.

II.

No l' estripi aquest papé,
dos hu-invertida tercera
total segona postrera
tía m' ha dat per vosté.

MATA-PARENT.

ANAGRAMA.

He vist una imatge hermosa
que representa à Total
y es de una total preciosa
y deguda á un tal Eudalt.

PEPITO ITALIÀ.

ACENTÍGRAFO

Quan canto alguna Total
per enamora á ma aymada,
de estar junt al seu portal
no me 'n total cap vegada.

SOCI DEL VALLESÀ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Carrer de Barcelona.
- 4 8 6 6 8 3 8.—Poble de Catalunya.
- 1 2 3 4 5 6.—Un ofici.
- 5 2 6 8 3.—Carrer de Barcelona.
- 6 7 4 8.—Nom de dona.
- 4 5 6.—Un riu.
- 6 5.—Nota musical.
- 2.—Una vocal.

A. MANSO F.

ROMBO.

...

...

...

...

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: riu de la provincia de Lleyda.—Tercera: arréu de

caball.—Quarta: home públich espanyol.—Quinta: poble de Catalunya.—Sexta: membre dels volatils.—Septima: vocal.

UN DE L' OLLA.

TRENCA-CLOSCAS.

L' ARPA CUSÍ.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo titol de un drama catalá.

PEPET DE L' ESPLUGA.

GEROGLÍFICH.

X X X
A B A T
I
I I I
A B A T

EUDALT SALA.

¡ARE! ¡ARE! ¡ARE!

Un quadern espléndit, innumerables dibuixos, magníficas láminas al cromo, vintiquatre grans planas, paper de primera.

Los dibuixos van firmats pels reputats artistas Pellicer, Mestres y Moliné.

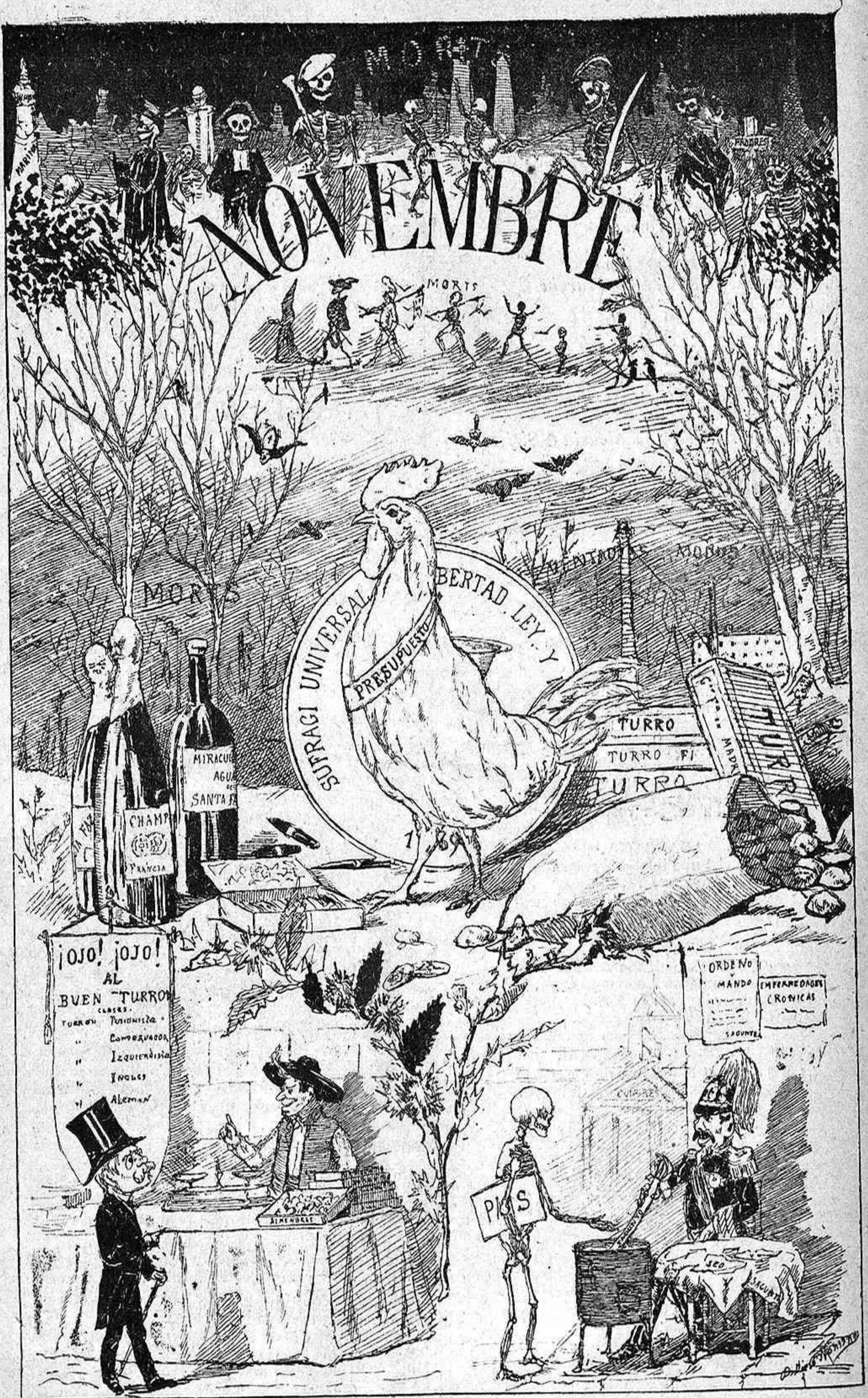
La part literaria, dirigida per P. K. (J. Roca y Roca), es deguda als reputats escriptors catalans Almirall, Alonso del Real, Arús y Arderiu, F. Bartrina, Calvet, C. Gumá, Mestres, A. March, Oller, Rahola, Soler, E. Toda, Ubach y Vinyeta, Vidal y Valenciano y altres coneguts y distingits autors.

Preu D O S ralets.

Se ven en la llibreria Espanya la de Lopez, Rambla del Mitj, 20, principals llibrerias, Kio-cos y Corresponsals de LA ESQUELLA y La Campana.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.

Primer licors y castanyas,
després difunts y tristó,

després frets y grans ventadas
y... endavant la professó.